

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Negyedévre	4 .
Helyben hátsós bordva:	
Egész évre	20 kor.
Negyedévre	5 .
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Negyedévre	6 .

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétévi és
hónap utáni napok kivételével.Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.A szerkesztőség köziratok visszadására
vagy megőrsésére nem vállalkozik.Előfizetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, április 9.

Gazdagság — szegénység.

(K. Ö.) A budapesti börzén halálmadarak vijogása veri fel a csendet és habár mindenki előre sejtí a veszedelmet, a halálmadarak felvonulása a vért is megfagyasztja azok ereiben, akik egy jobb jövőben szeretnének bizakodni. A kontreminőrök soha oly kedvező helyzetben nem voltak, mint mostanában, mikor azok a körülmények, melyek máskor a felfelé irányuló spekulációnak legbiztosabb alapját szokták képezni, most egyenest a baissenek lesznek hűséges fegyvertársai.

Itt van, hogy többet ne mondjunk, a pénzhiány miatt lehetetlen volt spekulálni, mert nem lehetett pénzhez jutni. A spekuláció szívesen 8—10%-ot fizetett a papírok reportirozásáért és még örült, ha kötéseit egyáltalában el tudta helyezni. Mennyire megváltozott a helyzet! Pénz van bőségben, de a spekuláció szünetel és csak a kontremin morzsolja az árfolyamokat. Pedig mennyit vártuk a pénz bőségének elérkezésétől. Azt hittük, hogy mindenki siet majd, kinek mobilizálható tőkéi vannak, ezeket az olcsó pénzzel szaporítani és a spekuláció diadalszekerébe fogni magát. Mindenki az olcsó pénztől várta a gazdagodás hajnalhasadását.

Mindebből semmi sem következett be. Az embereknek elment a kedvük a spekulációtól. A nagy takarékpénztárak

3 $\frac{1}{2}$ %-ra szállították le a kamatlábat, ezzel akarva kényszerít gyakorolni a betétek visszavonására, a melyeket a pénzügyzetek gyümölcsöztetni nem tudnak. Hiu kísérlet. A betétek beérik a kisebb kamatozással, de pénzüket iparvállalati papírokba fektetni nem akarják. Pedig az olcsó pénznek ez lett volna a folyománya. A takarékbetétek felszabadulván, az értékpapírpiacon lendületet vett volna, a bankok és takarékpénztárak megszabadulván a nehezen gyümölcsöztethető tőkéktől, nem lennének kénytelenek kicsiny üzleteket hajszolni és a pénzügyzetek még jobban rontani. A gazdag szegénység képe ez, mikor meg van adva a főfeltétel, az olcsó pénz, a jobb gazdasági viszonyok megteremtésére és mi még sem vagyunk képesek a tespedésből kibontakozni, sőt minden jel arra mutat, hogy a viszonyok még rosszabbá válnak.

Nem zárkózunk el az elől az ellenvetés elől, hogy az angol-búr háború és az Ausztriával való gazdasági viszonyunk rendezetlensége sokféle módon befolyásolják a viszonyok kialakulását, de viszont az is igaz, hogy a nyomoruságos tőzsdéi viszonyok más okokra vezendők vissza. Nincs spekuláció, mert nincs, aki spekulálni akarna. A nagy közönség visszavonult a börzéről, mert nem akar kötélni állni a bankok és ügynökök csalárd rászedésének. Mikor egyes iparvállalatok egyenest azzal a célzattal alakultak, hogy azok papírjai, miután a spekuláció leszedte a tejfellt, mint értéktelen rongyok a nagyközönség

nyakába lettek varrva, nem lehet ettől a közönségtől azt várnunk, hogy a közgazdaság fellendítése céljából megtakarított filléreit a spekuláció molochjának áldozza fel.

De még a tőke kamatlajvédelmére való kilátás sem fogja spekulációra csábítani, mikor minden perczen annak lehet kitéve, hogy mert egy-két esetben nagyobb kamatlajvédelmet élvezett, egyszerre egész tőkéjét veszíti el.

Egészséges viszonyok ezen a téren csak akkor fognak beállni, ha az alapítások terén is változás áll be. Alapításunk szolid vállalatokat, melyek jövedelmezőségét a közszükséglet garantirozza. Amely mértékben kevesbednek a non valőrök, oly arányban fog a nagy közönség bizalma visszatérni az iparvállalati papírok iránt, melyek szolid alapítás mellett nem fognak ugyan annyit jövedelmezni, mint a múltban, de mert a tőkegyarapításra alkalmasak lesznek, keresett papírjai lesznek a kisebb tőkepenzesnek.

A mostani pénzolcsóság mellett, ha a szolid tőke bizalma nem ingott volna meg, mily nagy dolgokat lehetne közgazdaságunk érdekében megteremteni!

Főispánváltások.

A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy ő Felsőé idős *Bornemissa* Károlyi, Szolnok-Dobokavármegye főispánját saját kérelmére ezen állásától felmentette s helyébe *Désy* Zoltán földbirtokost nevezte ki főispánná.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Nápolyi séta.

A Kath. Szabad Liceum 1902. ápr. 6-iki matinéján előadta: Dr. Tóth-Szabó Pál.

(Vége.)

A dóm utcájából fordulunk a Szent Háromság utcájába. Egy durva boltozatú, íves kapun át jutunk az udvarra, mely hemzseg a néptől, piacznak is néznéd: a »Santa Chiara« szent Klára-egyháza, mellette a clarisán híres kolostorával. Ez az Anjouk főtemetkezési helye. Itt is a főoltár mögött van Róbert király síremléke, hasonló a László királyéhoz. Az egész emlék 13 méter magas. Az alsó részt ékes baldachin védi, alatta a koporsó művészi reliefekkel, benne a bölcs király a ferenczi-szerzetesek egyszerű ruhájában; a középső részen ugyanúgy trónusán; míg felül a Madonna áll Szent Ferencz és Szent Klára között. A trónus feletti összekötő részen e szavak olvashatók, — Petrarca szavai —: »Cernite Robertum, regem virtute refertum«, »Nézzétek Róbertet, az erényekkel teljes királyt«. Tőle jobbra-balra gyermekei, unokái, pi-hennek.

Egy-két mellék utcán át a »Strada Medina«-ra jutunk. Itt is van nézni valónk. Ime ott a hársorok között egy kisszerű templom, kápolnának volna inkább nevezhető. Az utca szabályozása folytán a mélységbe került, 6—7

lépcsőn lehet lejutni hozzá, az utca népét vasrácszat védi a lebukástól. Ez a híres »Incoronata« templom, a büns Johanna fogadalmi temploma.

Mikor a magyar hadak kivonultak Nápolyból s ő visszatérhetett, építette Tarentói Lajos herczeggel történt egybekelése emlékére. (1352.) Azt mondja a felügyelő olasz, hogy tanácsosabb a karzatra menni s onnan nézni elfakult freskóit. Megfogadjuk a szót, bár derekunkat erős próbának tesszük ki a szűk, rozoga, kanyargós lépcsőn. A boltozat alsó felén a hét szentség talál szimbolikus ábrázolást. A közelünkbe lévő olasz különösen egyre hívja fel figyelmünket: a házasságéra, mely Johanna menyegzőjét tünteti elénk. Tünődve néztem a képet. Bár a gyertya-, tömjén füst, az egész idáig felszivárgó talajvíz, no meg a hatodfélszáz esztendő kártékony hatása sajnálatosan tapasztalható, a félig elmosódott vonalak is elárulják Johanna királyné szépséges vonásait; mosolyog az ajka, ragyog a szeme, öröm tölti el egész valóját, ha ugyan tiszta, nemes örömet érezhetett valaha ő.

Vegyes érzelmek közt haladok a Medina-utcán. Még mindig látom Johanna vonásait s róla gondolkodom. »Menyegzőjét üli Lajos herczeggel, boldogságában templomot emel ennek emlékére«. Eszembe jut az a másik; az a magyar királyfi, ki szintén Johanna férje volt s Szent Januárius templomában egy négyszög-méternyi márványkövet kapott emlékül s azt is egy idegen, egy olasz pap adta.

Ily töprengések között a tengerpartra érek. Egy méreteivel is tekintélyes vár állja utamat, melynek egyik oldalát a tenger vize mossa, másik a kikötőre, harmadik az új királyi palota függő kertjére támaszkodik, míg a negyediket a piac uralja. A »Castel Nuovo«, az »új vár« ez, egykor királyi székhely, ma katonák tanyája.

Az Anjouk legelső ivádéka (I. Károly) vetette meg szilárd alapjait s bár 700 év folyamán sok átalakításon ment keresztül, első formáját, az akkori lakások egy részét máig megtartotta. Két kerek torony közé ékel, domborművekkel pazarul, de magas művészi tökéletességgel épített diadalkapuja — egyuttal a belső várnak bejárója — Mátyás királyunk ipjának dicsőségét s áldozatkészségét hirdeti. E vár volt a világtörténelmi nevezetességű Anjou-család fészke, lakóhelye. Látása rég letűnt századok történetét idézi előmbé. Ide hozták férjhez a magyar királyleányt, Máriát, Kún László királyunk testvérét s ugyanakkor innen kapott királyi arát László, Izabellát, Mária királynő férjének hugát. Itt ringatták bölcsőjét ama nagyraemelt királyunknak, Károlynak, Mária unokájának, — ki közöttünk élve magyarrá lett szívből-lelekben, ki a pártviszályok viharaitól hányatott nemzet hajóját biztos révbe vezette, sőt nemzeti dicsőségünk egy új korszakát nyitotta meg. Itt nevedett Endre magyar királyfi, kit atyja, Károly Róbert, 6 éves korában Nápolyba vitt s eljegyezte Róbert király unokájával, a 7 éves Johannával, (1333.) hogy majdan rájuk szálljon

A távozó főispán a Lipót-rend lovagkeresztjét kapta szolgálatai elismerésül. — Gróf Bethlen Miklós, Hunyadvármegye főispánja, ezen állásától való felmentése mellett Torontálmegye főispánjává lett kinevezve.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, április 9.

Lukács miniszter most a legszorgalmasabb, de egyúttal legszorogottabb tagja a kormányoknak. Már jóval 10 óra előtt a Házban volt. Nagy táskával a kezében haladt végig a folyosón, egy-nesen a miniszteri szobáknak tartva.

— Ennek is a konverzió lesz a bukása, mint Hegedüsnek az Adria, — jegyezte meg egyik székbeli honatya, midőn a pénzügyminiszter elhaladt mellette.

Általános az a vélemény, hogy a tegnapi ülés kezidensei és az ott elhangzott nyilatkozatok erősen megingatták a pénzügyminiszter állását. Beavatottak már azt is rebesgetik, hogy a költségvetés letárgyalása után okvetlenül megválnak állásától.

A kormányháznak az a része, melyet a Bánffy- és Tisza-gárda elnevezés alá szoktak foglalni, nem lépzi megbotránkozását a fölött, hogy a különben mindig bőbeszédű miniszterelnök ilyen fontos javaslatnál, mint a konverzió, a háttérbe húzódik és egyedül Lukácsot küldi a harczba, hogy így a javaslatnak egész érdemét a pénzügyminiszterre hárítsa. Így járt el Székely Kálmán az Adriánál is.

Apponyi Albert gróf elnököl.

A mai ülés első szószóka Kovács Pál, aki nem szavazta meg a konverzióról szóló javaslatot, mert nem ismeri a konverzió feltételeit. Nincs semmivel indokolva az, hogy oly előnyököt nyujtunk egy pénzcsoportnak, a mely már is monopolizálni kezdi az ország pénzügyeinek intézését. Ugyan a fővárosi kölcsön történetére. Itt nagy haszontól estek el a pénzügyminiszterek, hogy a főváros vezetői aláírás útján szerzették meg a kölcsönt. Még pedig kitűnő eredményt. Ugyanezt megcsinálhatná a kormány

is. Elhiszi azt, hogy a pártkasszáknak nem folyt be pénze a konverzióból eredő nyereségből, de gyantítja azt, hogy a szerződésen kívül mellékkikötmények szerepelnek.

A javaslatot nem fogadja el. (Helyeslés a balon).

Elnök a vitát bezárta.

Ezután a többség elfogadta a törvényjavaslatot és elvetette Várady Károly és Rakovszky István határozati javaslatát.

A részleteknél

Bartha Ödön szólt. A konvertálandó papírok között első sorban szerepel a regálékötvény, a melyet tudvalevőleg főképp katonai házasságoknál szokásos kauczióképen letenni. Itt nem a tőke, hanem az évi kamatok összege levén fontos, e papírok konvertálásánál kamatfogyatkozás is fog beállni. Intézkedést kér az esetre, hogy a különbözet ne okozzon zavart a házassági kaucziók körtül.

Az alapítványi értékpapírok.

Csernoch János: A kegyeletes alapítványok és intézetek kötvényekbe letett alapítványait ajánlja a kormány figyelmébe és azt óhajtáná, hogy ilyen intézetek vagy alapítványok olyan papírjait, amely az elmúlt év végén már bizonyíthatólag az intézet birtokában volt, a jövőben is a régi kedvezményeket élvezzék.

Lukács pénzügyminiszter tiltakozik az ellen, hogy a mai konverziót kényszer konverzióknak nevezzék. Nem az. Hosszabb felvilágosítás után kéri a szakasz elfogadását, megjegyezve, hogy a kauczió-ügyekben külön törvényjavaslattal fog intézkedni.

A Ház a szakaszt elfogadja.

A kilencedik szakasznál

Angyal József styháris javításokat kér.

Simonfi Semadám János szintén kisebb módosítást kér.

Lukács László pénzügyminiszter mindkét módosítást elfogadja.

A Ház ily értelemben határoz.

A tizedik szakasznál

Csávolszky Lajos kér némi felvilágosítást arra nézve, hogy az állam kisebb kamatot kaphat-e az elhelyezett 80 milliója után, mint amennyit a konverzió után fizetne.

Lukács pénzügyminiszter: Felvilágosításul adja, hogy a kamatra nézve az aranynek kisebb a kamata, mint a papírnak és ma sokkal kevesebb az összeg, amely az állam pénzéből a bankoknál van elhelyezve, mint a múlt év decemberében.

Miután a Ház a törvényjavaslat szakaszait egyenként elfogadta, elnök felteszi a kérdést, a törvényjavaslat egész terjedelmének elfogadására.

A többség a bal- és szélsőbaloldal gunyos éljezése és hocholása mellett a javaslatot elfogadja, mire

Apponyi Albert elnök határozatilag ki mondja, hogy

a Ház a konverzió törvényjavaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta.

Ezután

a kereskedelmi tárcza

folytatólagos tárgyalása következett.

Az államvasutak tételéhez

Pap Elek szólt először. A vasuti szállítá-sokkal foglalkozik. Mérlegeli az egyes szállítá-sok díjait s arra a konkluzióra jut, hogy azok sem a mi a kereskedelmi viszonyainknak, sem külkereskedelmünknek nem használnak. Majd a tarifa kérdésre tér át. Teljesen rossznak tartja azt. Gabonáink régi piaczeit elvesztik mellette.

Teljesen ki vagyunk dobva a közös vám-területnek.

A költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés a balon és szélsőbalon.)

Horánszky a vasutakról.

Horánszky Nándor kereskedelemügyi miniszter válaszára Papp Elek beszédére mindenekelőtt bemutatja, hogy különleges kocsik már lettek rendelve és pedig 522. A teherkoc-sik száma jelenleg 60.000-en felül van, ehhez még újabb is van rendelés, így összesen bár milyen nagy lenne a forgalom, ide érve az esetleges katonai szállításokat is, azt könnyen és akadály nélkül lehet bonyo-lítani.

A mi a tarifa-politika illeti, arra nézve csak azt mondhatja, mit lezáró beszédében mondott.

A romániai kukoricza-szállítást illetőleg információkat fogja magát s mindent el fog kö-vetni, hogy mi kedvező lenne eibánásban se-hol s a részesüljünk. (Helyeslés). A német szál-lítással a miénk nem versenyezhet, mert az vízi-szállítás. Ezért kell, hogy komolyan veg-yük a csatornázásos kérdést. A tarifa díj-szabást illetőleg a kormány mielőbb fog ta-lálni módot annak megjavítására. A vasuti előléptetéseket illetőleg ő semmiféle protek-czióknak nem barátja, ő egyedül és kizárólag az érdemet és szolgálati hűséget nézi. O mi-

Nápoly koronája. Korona helyett azonban csu-fos halált ért. 1343-ban meghalt Róbert király, népe megsiratta s eltemette Santa Ghiara tem-pломába. Végrendeletében trónját egyedül Johan-nára hagyta, Endre csupán a Salernói herczeg-séget kapta.

E nem várt intézkedés végzetes fordulatot idézett elő Endre sorsában. Idegen lett saját otthonában, Johanna hidegen fordult el tőle s másokkal töltötte mulatva napjait, Endrével. a »legszeledebb, legártatlanabb emberrel« — mint Petrarca mondja »az ártatlan báránynyal« Cola Rienzi szavai szerint — nem törődött sem ő, sem udvara. Panaszos leveleire bátyja Lajos magyar király édes anyjukat Erzsébet királynét küldi Nápolyba, ki megértve fia nemcsak szégyenletes, de már veszedelmes helyzetét is, Visegrádra akarja hozni a feslett Nápolyból, de Johanna jobbulást fogad, Erzsébet kezeit eső-kolgtatva könyörög, hagyja ott Endrét. Erzsébet távozik s a régi gonosz játék ismét megkezdődik. Róbert király özvegye, a jóságos Sancha királynő, nem akarja látni háza pusztulását, a »Santa Chiara«, Szent Klára kolostorába vonul.

Mikor pedig Lajos király sürgetésére a pápa elrendeli végre Endre megkoronázását, mi kiemelné félszeg helyzetéből, sorsa még vesze-delmesebb alakot ölt. Tiszerte erősebb jelle-mnek is nehéz volna sikeresen megvívni a har-czot, midőn a férj vesztére felesége esküszik össze nagy számú barátaival. Endre a közeli koronázásban bízza, egy meggondolatlan tette-re ragadtatja magát. Megjelenik a Szent János-egyháza melletti tornán, s zászlajára bárdot és

bitófát festet. Endre ellenei, Johanna, barátai, helyesebben czinkosai elértik a célzást: bárd és kötél lesz a sorsuk, ha Endre trónra jut. Veszsen tehát Endre, mintsem ők veszszene-k. — 1345-ben egy szép őszi napon (szept. 17.) Johanna czinkostársai tanácsára arra kéri férjét, menjenek vadászni Aversa vidékére. Az egész nap jó kedvben telt el, este egy Aversa falain kívül eső kolostorba szálltak meg s korán nyugalomra tértek. A többi ismeretes. Szept. 18-án éjfél körül [a gazok Endrét kiszőlítot-ták a hálóteremből s nyakára kötelet vetve foj-tották meg. Johanna nem ment segítségére — nem is mehetett, — egyedül magyar dajkája jajveszékelt hallva kedves ura segély kiáltásait, s a mint elnémul a folyosói zaj, a szerzetesek-kel Endre keresésére indult megtalálják a kert-ben hurokkal a nyakán a mint disztelenül feküdt. A holttestet a templomba vitték, hol reggelig virrasztottak mellette a szerzetesek. Johanna reggel, a nélkül, hogy csak egy pillantásra is méltatta volna szerencsétlen férjét, — vissza-tért Nápolyba, a Castel Nuovoba. A tetemet Dürazzói Károly herczeg parancsára Nápolyba szállították azok a magyarok, kiket még atyja, később pedig anyja hagyott Nápolyban. Nápoly-hoz közeledvén, az egész város siránkozva jött szeretett királya koporsója elé, elkísérte a fő-templomba, Szent Januarius-templomba, hol a koporsót földre helyezték. Másnap (szept. 20-án.) Orsillo Minutulo, egy olasz kanonok, tisztes-ségesen eltemette; jóval utóbb pedig egy másik kanonok, Francesco Capece márványtáblát emel-tett a sír fölé, e szavakkal:

Andreae Caroli Uberti Pannoniae Regis F.(ilio)

Neapolitanor. Regi

Joannae uxoris dolo et laqueo necato

Ursi Minutuli pietate hic recondito

Ne regis corpus insepultum sepultume facinus posteris remaneat

Franciscus Berardi F.(ilius) Capycius

sepulchrum titulum nomenque

P(osuit).

Andrásnak — Károly Róbert, Pannonia királya — fiának,

a nápolyiak királyának,

kit Johanna felesége csele és töre vesztett el,

kit Ursus Minutulo kegyessége helyezett ide;

nehogy a király temetetlenül, a gaztett pedig eltemetve maradjon az utódok előtt:

emelte ez emléket Capycius Ferencz, Berardus fia.

A Castel Nuovoban néhány nap mulva meg szünt a képmutatók gyászja, visszatért a régi vig élet, Endre király nevét említeni se mer-ték, sőt kevéssel utóbb elfoglalta helyét Tarentoi Lajos mint Johanna férje.

Nem folytatom tovább. Lajos király öcsce megbosszulására kétszer is elfoglalja Nápolyt, mindkét alkalommal a Castel Nuovoba száll, honnan Johanna Franciaországba menekül; itt székel ismételten a magyar kormányzó is. Végre Lajos engedett, lemondott Nápolyról, Johanna megbüntetését az Isten sújtóló kezére hagyta. A vihar elmúlt, Johanna most már zavartalanul pompázhatott palotájában s örömeiben építetteti az »Incoronata« templomot.

Telhat az ártatlanság elbukott, a bün.

den olyan mozgalmat, mely pressiót akar gyakorolni akár erkölcsileg, akár szolgálatilag, elítéli és meg nem enged. Helyteleníti, hogy a költségvetés ily későn került a Ház elé, ez nagyban hátráltatja úgy a vasutnak, mint más nagyban hátráltatja. Ki kell találni egy módot ezt dennek ügyeit. Megváltoztatni s ily javaslatot minél előbb be kell nyújtani. (Helyeslés). A minisebességet illetőleg a sebesség fokozásának, melyet Boda t. képviselő ur említett, három nagy akadály van: technikai, pénzügyi és forgalmi. Az egyes konkrét bajokon segíthet, de általánosságban fokozni azt szerinte mai viszonyaink közt nem lehet.

A székely vasutak kiépítését illetőleg érdemleges választ arra még nem adhat.

Kéri a tétel elfogadását. (Zajos helyeslés a jobbon).

Öt perc szünet.

Szünet után

Szell Kálmán miniszterelnök a kvóta-bizottság megválasztására tett a Háznak előterjesztést.

Vázsonyi Vilmos: A multkori beszédében azt mondta, hogy van egy szolgálati táblázat az előléptetésre, melyet a miniszter kétségbe vont. Hát ezt most ismétli s felmutat egy ilyen hivatalos táblázatot, melyben rovat van arra nézve is, ki ajánlja az illető tisztviselőt. A miniszter rosszul informálja az előadók. Ez nem a tisztviselők érdekében történik, hiszen nem régen ők maguk kérték ennek eltörlését.

Horánszky Nándor: Erről pozitív doigot még most nem mondhat, de utánna fog járni s akkor érdemleges választ ad.

A költségvetést részleteiben is elfogadták.

Holnap a vallás- és közoktatásügyi tárca tárgyalására kerül a sor.

ÚJONSÁGOK.

A jövő évi választók névjegyzéke.

— A polgárok figyelmébe. —

Az új választási törvény alapján már megkezdtek összeállítani úgy Nagyváradon, mint a megyében a jövő (1903.) évi képviselőválasztók névjegyzékét.

Mint halljuk, Nagyváradon előreláthatólag néhány százzal több lesz a választók száma,

a gonoszság győzedelmeskedett. Endre szent Janárius-egyházában pihen, Johanna a Castel Nuovoban dőzsöl. Eddig volna csak a tulvilágon Gondviselés igazságos keze csak a tulvilágon büntetné a gazt? Nincs földi igazság? De igen van. A mint a Castel Nuovotól a tengerparton tovább haladok, éppen azon a ponton, hol a tengerpart hirtelen kanyarulatban éjszak felé hajlik, ott a tengervízétől eltakart sziklán van egy kicsi, tojás alakú vár, a Castello dell'ovo, — ezt azt mondja nekem, hogy van földi igazság. Mikor ugyanis Durazzói Károly fia, szintén Károly, — Lajos királyunktól is támogatva, 1381-ben sikerrel küzd Nápoly koronájáért, Johannát is fogságába ejti, a castello dell'ovoba hurcoltatja, hol csakhamar megjelenik négy magyar vitéz, kiknek láttára Johanna a kápolna oltárához menekül, de hiába — nincs kegyelem számára — durva kezekkel vonszolják el onnan s hurkot vetnek a nyakába, mint ő, illetőleg barátai 36 évvel előbb a magyar Endrének.

Nem fűzzük tovább a szót. Fejezzük be nápolyi sétánkat, a mely talán hosszúra is nyúlt, de azt akartam, hogy sétánk közben keressük fel mindama helyeket, melyek minket magyarokat a Vézuv tövében érdekelhetnek. Parkodtam Horatius szavait követni: »omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci« — összekötni a hasznost a kellemessel, lévén a szabad liceumoknak is ez a kitűzött célja.

mint az előző és folyó évben. Az eddigi névjegyzékekből ugyanis még háztulajdonosok is ki lettek hagyva, pedig Nagyváradon egyetlen olyan ház sincs, amelynek az adója nem ütné meg a szavazást.

Az összeállítás után, tehát pár nap mulva már közszemlére lesz kitéve a névjegyzék, miért is figyelmeztetjük a polgárokat, hogy nézzenek utána, fel vannak-e véve a választók közé s ha nincsenek, jelentkezzenek a felvételre.

Azokon kívül, akik értelmiség czimén szavazók, választói jogosultsággal bírnak, mindazok:

Kik oly házat bírnak, mely 3 lakrészt foglal magában;

Kik oly földet bírnak, mely 16 forint tiszta jövedelem után van földadóval megterhelve;

Kik, mint kereskedők, gyárosok, iparosok legalább 10 forint 50 krajczár jövedelmi adót fizetnek;

Kik, mint magán alkalmazottak 700 forint, mint köztisztviselők 500 forint évi állandó fizetés után vannak megadóztatva.

Évnegyed kezdetén.

Mikor estefelé a szerkesztőségben összegyűl az a kis gárda, mely a *Tiszántul* zászlaja alatt küzd a magyar nemzeti megizmósodásért, a keresztény igazságokért, a tiszta hamisítatlan magyaros szellemért, akárhányszor kétkedve vesszük kezünkbe a tollat.

Lesz-e gyümölcse fáradozásunknak? Fogjuk e valaha eredményét látni annak a sok legyőzött nehézségnek, visszavert támadásnak, a melyet a *Tiszántul* eddigi fennállása alatt csaknem szakadatlanul följegyezhetünk lapunk történetében.

Nehéz a helyzetünk. Magyarország keleti részén egyetlen napilap a *Tiszántul*, a mely az ősi erények nyomán követeli a haladást. Nem imáduink idegen bálványokat, nem keressük eszményképeinket külföldről vámmentesen behozott vagy alattomban becsempészett hazug jelszavakban. Azt akarjuk, hogy a magyar nemzeti szellem fejlődő fája hazai talajba ereszsze gyökereit és magyar erőből nőjön nagygyá. Azt akarjuk, hogy ez az ország magyar legyen s mert a magyarság sorsát a történelem igazságos bíraskodása szerint elválaszthatatlannak látjuk a kereszténységtől, minden erőnkkel oda törekszünk, hogy — a jogegyenlőség nagy elvének sértetlen fenntartásával — az ország keresztény jellege, a társadalom keresztény szelleme erősödjék, mert kétségtelen, hogy ezzel a baza erősödik.

Természetes, hogy a mai kozmopolita áramlattal ellentétbe kerülünk ezekkel az elveinkkel. De mikor közel voltunk a csüggedéshez, visszaadta erőnket, lelkesedésünket a közönség.

Balátta Nagyvárad és Bihar megye közönsége, hogy elveink tiszták, küzdelmünk czéltudatos és méltó a pártolásra. Mellénk áll tehát akkor, mikor legelhagyottabbnak éreztük magunkat — és aunyi akadály után ma a *Tiszántul* nyolczadik évfolyamat futja.

Az új évnegyed előtt is bizalommal fordulunk a közönséghez, kérve továbbra is támogatását. Viszonyosul azt ígérhetjük, hogy eddigi elveinkhez ezentul is hívek maradunk. A *Tiszántul* marad az a következetes, magyaros, elvű és jól informált lap, a minőnek eddig a közönség megismerte és megszerette.

S hogy a prózai oldalát is megemlítsük a dolognak, lapunk előfizetési ára a következő:

A kiadóhivatalban dtvéve:

Egész évre — — — — 16 kor.
Negyedévre — — — — 4 »

Helyben házhoz hordva:

Egész évre — — — — 20 kor.
Negyedévre — — — — 5 »

Vidékre postán szállítva:

Egész évre — — — — 24 kor.
Negyedévre — — — — 6 »

A »TISZANTUL«

szerkesztősége és kiadóhivatala.

TÁJÉKOZTATÓ.

Régészeti és történelmi egyesület. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

Április 13. A közvilágítási bizottság ülése d. e. 10 órakor a városházán.

Április 10. Városi közgyűlés.

Apr. 19. Kath. Szabad Liceum zárünnepélye.

Kérjük azon tisztelt előfizetőinket, kik hátralékban vannak, hogy előfizetéseiket hozzánk juttatni sziveskedjenek.

* A járdvölgyi villanytelep ügye. A Szűcs és Rupesics mérnökök által a villamos erő szolgáltatásának tárgyában beadott ajánlat fellett már tárgyalta a közvilágítási bizottság s a szerződés-tervezet kidolgozásával egy szűkebb bizottságot bíztak meg. A szerződés-tervezet már elkészült s vasárnap, április hó 13-án délelőtt 10 órakor veszi tárgyalás alá a közvilágítási nagybizottság.

* Uj anyakönyvelők. A belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Biharvármegyében a hosszúaszói anyakönyvi kerületbe Revóczy Károly járási irnokot, a szent-jobbiba pedig Szabó Gyula jegyzőt anyakönyvvezetőkké, továbbá a poklostelkibe Gál Mihály helyettes-jegyzőt, a robogányiba Backmann Adolf jegyzői irnokot, a gyapjuiba Bokis János állami tanitót, a czéczkeibe Hanóczy Odón jegyző-gyakornokot, a nánhegyesibe Veres Béla jegyzői irnokot, a tenkeibe pedig Rózsa Gyula jegyzői irnokot anyakönyvvezető-helyetteseké nevezte ki és valamennyit a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

* Adomány a lipótvárosi bazilika javára. Mult hónapban Luczenbacher Pál arról értesítette Lollok Lénárd lipótvárosi plebánost, hogy a Bazilika javára adományt tett. Ugyanis Luczenbacher urak 1886-ban elhalt fiacskája részére takarított tőke a kamataival ez ideig 9326 korona 29 fillérre szaporodott fel és hozzáteszi az adományozó, hogy a mennyiben ez az összeg akkor, mire felhasználásra kerül nem tenne ki 10.000 koronát, az előbb említett összeget a sajátjából fogja kikerekíteni. A 10.000 korona hova fordítását a nemeslelkű adományozó a plebánosra bizza, aki akkép határozott, hogy az összeget a templom építési céljaira fogja felhasználni.

* Az életmentés áldozata. Dánia egyik legelőkelőbb aristokratáját Danneberg-Johann-Samsó gróftól szörnyű katasztrófa érte. A gróf néhány hétet az előtt egy dán hadihajón utazott. A matrózok közül valaki hirtelen elszédült és lezuhant a tengerbe. A gróf menten utána ugrott és megragadta a már-már alámerülő matrózt. Hirtelen éles fájdalom fogta el s kénytelen volt eresztetni a fuldokiót, a ki egy másodpercczel később a habok között elünt. A gróft kimentették, de az izgalom úgy megviselte idegeit, hogy megőrült. Allapotát az orvosok gyógyíthatatlannak mondják.

* **Kaempff kapitány temetése.** Nagy részvét kísérté utolsó útjára az elhunyt **Kaempff Róbert** századost. Tegnap d. u. 3 órára teljesen megtöltötte a közönség a csapatkórház udvarát. Nemcsak a katonaság volt képviselve, hanem nagy számmal jelentek meg a polgári elem képviselői is. Ott voltak: Dragolovits altábornagy, Schlemüller vezérőrnagy, báró Karg és báró Stipsicz ezredesek, továbbá a nagyváradi helyőrség valamennyi ezredének tisztikara teljes számmal. A diszes ravatalra fektetett koporsón ott voltak az elhunytak rendjelei, kardja és csákója, valamint a testvérek és az édes apa koszorúja. A temetési szertartást **Kampell József** káplán végezte; a beszentelés után megindult a gyászmenet a temető felé. Elöl egy szakasz díszbe öltözött gyalogos, aztán a zenekar, melynek bánatos akkordjai komoran ünnepélyes jellegűt adtak a menetnek. A koszorúkat vivő és a halottas kocsit után ismét egy főszerződés gyalogos következett, körben és oldalt díszbe öltözött tisztek, nagyszámu polgári kíséret. A temetőben még egyszer beszenteltek a koporsót s aztán átadták a daliás katonai porhüvelyét az enyészetnek. A diszes temetést **Weiszlovits A.** és fia czég rendezte a szokott pontossággal.

* **Halálozás.** Városunk egyik szerény, becsületes iparos polgára, **Sisler Antal** borbély haláláról értesülünk. Munkás életének 68-ik évében szélhűdés következtében hunyt el. A betegség f. hó 5-én szombat este, 7 és 1/2 órakor Kossuth-utcai fizetésében érte s 3 napos szenvedés után f. hó 8-án éjjeli 1 órakor meghalt. A megboldogultat neje s nagyszámu családjá, jó barátja gyászolja. Temetése f. hó 10-én (csütörtök) délután 3 órakor lesz a róm. kath. egyház szertartása szerint Alapi-(Posta)-utcai saját házából.

* **Dr. Várady Zsigmond két indítványa.** Dr. **Várady Zsigmond** törvényhatósági bizottsági tag a tisztújítás izgalmai között mézesmadzagot akart mutatni az előléptetésről el-esett tisztviselőknél s indítványozta, hogy a városi tisztikarból a fogalmazói szakhoz tartozó, valamint az árvaszerzési és rendőrségi főbb tisztviselők ötödéves korpótlékban részesíttessenek. Ez az összeg azonban ne számíttassék be a nyugdíjba. — Ezzel egyidejűleg egy másik indítványt is nyújtott be dr. **Várady Zsigmond** a város törvényhatóságához, amelyben kifogásolja, hogy a városi tisztviselők más hivatalokat, pl. bank igazgatóság stb. töltenek be. Különösen helyteleníti, hogy a polgármesteri széket betöltő egyén ilyen mellék tisztségeket elfogadjon, mert az mindig a város hátrányával jár. Indítványozza, hogy ezt közgyűlési határozattal, tiltsa el a törvényhatóság. A városi tanács mindkét indítványt véleményezés végett kiadta a jogügyi szakbizottságnak.

* **Ingyen hidjegyek.** Nagyvárad városa újabb kikötötte a Garasos és Nemzeti hidak bérletével, hogy a szegény iskolás gyermekek részére a város ingyen jegyeket bocsát ki, amelyekkel díj nélkül lehet a hidakon közlekedni. A községi iskolák felügyelőigazgatója azonban jó módu szülők gyermekeinek is adott ilyen ingyen jegyeket, amiért a hidvámberlők panaszt emeltek a polgármesternél. A tanács bekívánja az ingyen jegyet élvezők névsorát s a jó módu szülők gyermekeitől megvonják a kedvezményt.

* **Harc a csendőrökkel.** Veszedelmes rablótámadót kerített kézre a napokban a körtvélyesi csendőrség. Egy csendőrijárat ugyan is a múlt szombaton estefelől portyázás közben találkozott két cigánylegénnyel az országúton, a kik a csendőrök láttára az erdőbe menekültek. A csendőrök azonban utólérték a cigányokat és mind a kettőt letartóztatva

bekísérték a község házára. Itt megállapították, hogy a cigányokat, **Zahatár Jóskát** és **Kacsó Mihályt** rablás és gyilkosságért már régen körözik. Másnap reggel négy órakor a két csendőr a foglyokat be akarta kísélni a törvényszék elé. Alig értek az erdő alá, nagy cigánycsapat rohanta meg a csendőröket, hogy a foglyokat kiszabadítsa. Az egyik csendőr észrevette, a mint társát és fegyverét megragadták. Rálőtt a támadóra, az egyik fogoly apjára, a ki a lövés következtében rögtön összeesett. Ezután még néhány lövést tettek a támadó csapatra s miután közülök többen megsebesültek, futva menekültek be az erdőbe. A csendőrök azután visszafordultak a faluba és megerősítést kértek az őrsparancsnoktól. Később megindították a nyomozást az erdőben rejtőzködő cigányban után, de ekkorra a cigányok elmenekültek.

* **Bírói vizsgálat.** A nagyváradi kir. törvényszéknek egyik kiváló aljegyzője, **Sztachó Károly** szép sikerrel tette le a bírói vizsgálatot Budapesten.

* **Tűz Katonavároson.** Tegnapelőtt éjszaka — mint azt megírunk — a Braun J.-féle ház Katonavároson leégett. A tűzvizsgálatot tegnap tartották meg és minden kétséget kizárólag megállapították, hogy a tüzet gyújtogatás okozta. A vizsgálatot nagy erélyvel folytatja a rendőrség a tettes kézrekerítése után. A tüzeset alkalmával a bámulók tömegében jelenvolt **Policzter Tekla** nevű öregasszonynak a zsebéből **Frenkel Ignác** eszlári illetőségű kitiltott csavargó a pénzt kilopta. A tettenért jómadarat a rendőrség lezárta.

* **Besorozott menyecske.** Csak nemrégiben írtak a lapok arról, hogy egy francia leány tévedésből a sorozó lajstromba került s hogy mennyi hivatalos eljárásba került, míg a fatális tévedés kideríthető lett. Most Munkácson történt egy hasonló eset. K... Sziche, mint egy zsidó család posthumus gyermeke, bár leányának született, ősi tradíció szerint a korán elhunyt apa nevét kapta s viselte is békeséggel. Felszédült s e férfias névvel férjhez is ment, sőt e házasságból gyermek is született, mikor a behívó cédulát most megkapta. Nagy volt a riadalom az egész családban. Háboru ütött ki s elfogyott a regiment, hogy a menyecskéket is fegyver alá szölitjék?! Súlyos aggodalmak közt jelentkezett anyjával együtt a katonai nyilvántartási hivatalban, hol a szoknyás ujonczjelölt természetesen élénk feltűnést keltett. A menyecske története iránt azután csakhamar folyamatba tették a hivatalos eljárást, — melynek koronatanuja a — gólya néni volt.

* **Tizenkét korona gombostűre.** Alig pár nappal előbb emlékeztünk meg arról a könnyelmű gazdálkodásról, amelyet a város követett az idejé és éppen úgy az előbbi fősorozások alkalmából rendezett lakomáknál. Most egy hasonló esetet említünk fel, ahol az összeg nagyon elenyésző csekély, de aránylag még könnyelműbb gazdálkodásra vall. A mérnöki hivatal a város térképén szines üvegfejú gombostűkkel szokta jelezni az előforduló különféle járványos betegségeket. Ezek egész közönséges üvegfejú gombostűk, a melyből 5 darabot adnak egy fillérért. Gombostűből éppen elég, különösen azért, mert szerencsére egy évben alig pár száz fertőző betegség fordul elő Nagyváradon. — Kissé sok — gombostűpénz.

* **Halálozás.** Résztételt vettük a következő gyászjelentést: Alólirottak mély fájdalommal tudatják a legjobb anyja, anyós, nagyanya és rokonok özv. **Papp Sándor** szül. Oláh Agnesnek folyó hó 9-én, reggel 8 órakor, élte 67-ik évében rövid szenvedés után történt elhunytát. A

megboldogult halott földi maradványa folyó hó 11-én d. u. 4 órakor fog Holdvilág-utca, 302-ik számú háznál az ev. ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után az újvárosi központi sírkertben örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonai, baráti és ismerősei tisztelettel meghívotnak. Nagyvárad, 1902. április 9-én. Zsivánovits Antalné szül. Papp Eszter leánya. Zsivánovits Antal veje. Zsivánovits Róza, Zsivánovits Konstantin unokái. Mihálovits János, Borsi István sógorai. Özv. Főző Gáborné sógornője.

* **Találtatott egy Spanberger Teréz** névre szóló cselédkönyv. Tulajdonosa áfveheti **Mendelényi Béla** rendőrfogalmazónál.

IRODALOM.

A jászóvári premontrei kanonokrend jubileumi névtára.

A jászóvári premontrei kanonokrend visszaállításának száz éves jubileumát nemcsak országos hírű fényes ünnepséggel és több áldásos alkotással (aminő például a budapesti Norbertinum létesítése és több iskola felállítása) ülte meg, hanem egy fényes kiállítású magas színvonalon álló irodalmi díszműve, mely a rendnek jubileumi névtára.

E díszmű quart alakban, fényezett, pompás papíron jelent meg, díszítve a jászóvári monostornak fényképével és a prépostok arcképeivel, kik e száz év alatt kormányozták a rendet.

A munkának érdemleges részét a rend története képezi, mit fáradságos levéltári kutatás alapján Dr. **Farkas Róbert** írt meg, a rendnek érdemes történetírója, leleszi háznagy, a leleszi országos levéltár híres tagja, ki a 80-as évek elején a váradai főgymnáziumban tanította a történetet.

Farkas munkája első részében a rend alapítását és elterjedését írja le, majd a **várad-hegyfoki**, leleszi és jászói prépostságok vázlatos történelét adja a prépostságok különállásának idején. A második részt a rend visszaállításának története képezi, amelyet lapunk vasárnapi számában dr. **Tóth-Szabó Pál** szép leírásából jól ismer közönségünk. A harmadik részben Zásió András dr., Bernáth Miksa, dr. Richter Alajos, Répássy József, Kaczvinszky Viktor, Benedek Ferencz és dr. Takács Menyhért prépostok sorrendje szerint részletesen számol be Farkas e rend százéves történetével. Erdekesen, színesen van megírva minden fejezet, de már tárgyánál fogva is kiemelkedik közülük kettő: a rend története a szabadságharc alatt és az abszolutizmus idejében.

A negyedik rész a rend szellemi tevékenységének van szentelve. Sorra veszi a rendi ujonczok neveltetését, a hittudományi tanfolyamot, a tanárképzést, majd a rend működését a tanítás terén az egyes tagoknak irodalmi tevékenységét (melyből igen jelentékeny rész esik a váradai rendház tagjaira), vázolja a rend lelkes tagjainak működését a hitélet terén s végül adja a leleszi országos hiteles hely működését. Az ötödik rész a rend gazdasági viszonyairól számol be.

Azután következik e rendi névtár (schematizmus) mely abban különbözik a többiek-től, hogy minden egyes re ház és plebánia rövid történetét adja és a száz év alatt a rend összes tagjainak névsorát. A száz év alatt elhaltak 180-an.

Jelenleg van a rendben 1 prépost-praelátus, 81 rendi kanonok, 16 egyszerű fogadalmat tett növendék és 5 noviczius. A rend vezetése alatt áll: 1 hittudományi intézet (21

hallgatóval), 3 főgymnázium (1376 tanulóval) 1 kir. konviktus (57 növendékkel), 12 plebánia (11.329 rk. hívővel és 1965 tanköteles gyermekkel), 24 templom és kápolna, 16 kegyurasági plebánia és 2 országos levéltár.

A szép diszjunkció, mely 356 nagy quartlappal terjed a Stephaneum nyomdájából került ki, a rendnek a jászói ünnepségen részt vevő vendégei és tagjai emlékül kapják. Könyvárusi forgalomba kerül-e, nem tudjuk.

Igazán minden tekintetben méltó emléke a diszjú a lefolyt századnak.

Hitelemzési vezérkönyv.

A ft. hitelemző és tek. tanító uraknak szíves tudomására hozom, hogy a kath. sajtó osztatlan elismerésével fogadott és ma már 800 példányban közközezen forgó: „*Hitelemzési vezérkönyv a népiskolák hitelemzői számára*“ című 2 kötetes, egyházhatalmi jóváhagyással kísért munkám még kapható és pedig 2 külön, diszes kötetbe kötve nálam 14 kor. bolti ár helyett 8 kor. beküldése esetén bérmentes szállítással; fűzve pedig 5 kor. árba a Szent István-társulatnál Budapesten.

Somogy-Szent-Lászlón, 1902. április hóban.

Gosztonyi Jenő,
plebános.

Shakespere. Nemrégiben jelent meg egy könyv, mely egy különös chiffré-vel akarja bizonyítani Shakespere összes munkáiból, hogy a munkákat Bacon írta, a ki ezt titkos jegyekben ki is jeleníti a darabok szövegében, az a Bacontheoria nem új. Annyi tudomány, annyi ismeret, annyi tanulság van Shakesperében, hogy régi időkől fogva lehetetlennek tartották, hogy a darabokat egy közönséges színész írta volna. A jobban oly jártas, mint egy jogtudós. Nyelve a legmagasabb és leggazdagabb angol nyelv. Érzései a legfinomabbak, melyeket valaha földön járó ember érzett. Emberismerete több, mint bármely udvari emberé. S mindez egy színészben élt volna?

Hába minden theoria, az emberiség történetére nézve mindegy, hogy ki írta a műveket, azok oly csodálatos életet élnek magukban, hogy írójuk neve egészen mellékes, Shakespere vagy Bacon: a ki Romeot, Hamletet, Othellót s a többi harmincznégyet írta, az mindenesetre a legnagyobb intelligencia volt, a ki valaha a földön járt.

Hogy kinek hívták, mindegy. Elég tudni, hogy volt egy ember, a kiben a legmagasabb fokon nyilatkozott meg minden képesség, a mely valaha emberi lélekben szárnyait próbálgatta.

Az ő földi birodalmának, a Globe-színháznak a képét találjuk a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 156. füzetében.

A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyúttal a kötet írója is. Egy-egy g. zdagon illusztrált kötet ára diszes félbörkötésben 16 korona; fűzetként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy fűzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői-út 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

Igazságszolgáltatás.

A halott kötelezvénye. Erdekes polgári s egyúttal büntető pör foglalkoztatja most a budapesti bíróságokat. Az eset, melynek civiltől részével tegnap foglalkozott a polgári törvényszék dr. Kelemen András bíró elnöklésével a következő: Két esztendővel ezelőtt az 1900. év elején meghalt Budapesten egy dusszagdag agglégény, Rabolt József, többszörös háztulajdonos. A már koros ember, a mikor még élt, hosszabb időn át udvarolgotott Nyitray Ida trafikosnőnek, akinek a Váci-köruton volt szivarosboltja.

Alighogy Rabolt József meghalt, Nyitray Ida előállt és egy szerződést, valamint kötelezvényt mutatott fel, amelyek szerint az ő udvarlójának még 1891-ben, tehát 9 évvel halála előtt kölcsön adott 60.000 koronát. Követelését rögtön be is tábláztatta az elhaltnak ingatlanaira. Az örökösök azonban, tudva, hogy Nyitray Ida vagyoni helyzeténél fogva sohasem adhatta kölcsön a kérdéses összeget, pörre mentek, de a járásbírósnál a pört elvesztették. Felebbezésük folytán került az ügy a törvényszékhez, a mely elsősorban is az okiratokon levő aláírásokat, nevezetesen nemcsak a Rabolt, hanem a tanuk: dr. Willóner Vilmos és dr. Szentpétery Gyula aláírását is megvizsgálhatta. Megbizta pedig ezzel Detsinyi Gusztáv vegyésztanárt, továbbá Kempner Miklós irászakértőt.

A megejtett vegyi vizsgálat aztán kiderítette, hogy Raboltnak az okiratokon levő aláírása minden valószínűség szerint hamis. A névirások ugyanis zöld tintával írottak voltak, de kitént, hogy a zöld tinta alatt más tinta volt előbb, még pedig a spectroscopiai megvizsgálás szerint kékszinű. Ez pedig úgy került az okiratokra, hogy Raboltnak a névalírását egy eredeti aláírásról kék másolópapírral lepauszálták s aztán ezt a kékszinű írást átírták zöld tintával. Ugyanígy készült a két tanu aláírása is, de a tanuk közül a bíróság csak a most vidéken lakó dr. Szentpétery Gyula ügyvédet hallgathatta ki, mivel dr. Willóner időközben szintén meghalt. A vegyészszakértő véleményének megfelelően Kempner irászakértő is hamisaknak nyilvánítván az aláírásokat, a törvényszék *átette az ügyet a büntető bírósághoz.*

A polgári bíróság a jövő héten hirdeti ki ítéletét.

SZINHAZ.

HETI MŰSOR.

Csütörtök: A kertészleány.
Péntek: Gésák.

Üdvöske.

Komáromy Mariska minden fellépésével jobban és jobban meghódítja a nagyváradi közönséget nemcsak saját magának, hanem a régi módi operettnek is.

Csupa régi operettben lép fel a színház vendége és mindenikben új sikerrel.

Tegnap az Üdvöske czimszerepét adta. Már magának a darabnak szebb lévén a zenéje, mint a Szultáné, természetesen a vendégművésznőnek is több alkalma volt hangjának hajlékonyságát, finom árnyalatait bemutatni s így általában sokkal inkább tetszett egész fellépése, mint tegnap.

A darab máskülönbben az operett-előadások rendes, elég jó színvonalán állott. Pintér és Bérczi megint sokat emeltek mókáikkal a derült hangulaton. Emelt Szathmáry is, de csak akkor, ha nem kellett énekelnie. Hangja abszolúte nincs; de ez nem nagy baj, könnyű rajta segíteni: nem kell énekes szerepben felléptetni. Minak egy jó komikusból rossz énekest csinálni?

Megint szép sikere volt T. Pogány Jankának (Fiametta) ugy énekelve, mint játékkal. Sokoldalúsága a társulat egyik leghaszánhatóbb tagjává teszi.

Az ügyes rendezés Pintér érdeme.

—r.

L. Komáromy Mariska búcsufelvétele. L. Komáromy Mariska uró engedve Somogyi Károly igazgató óhajlásának, még egy vendégfellépéssel meghosszabbította szereplését s így pénteken, április 11-én lép fel utoljára a „Gésák“ Mimóza szerepében.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 190.

Idénybérlet 178.

Ma, csütörtökön, 1902. április 10-én

A kertészleány.

Operett 3 felvonásban.

S Z E M E L Y E K:

A király	— — — —	Szathmáry Árpád
Mikaela, leánya	— — — —	L. Komáromy Mariska
Donna Skolasztika	— — — —	T. Pogány J.
Gaetan, Madera hercege	— — — —	Pintér Imre
Don Moszkitosz	— — — —	Bérczi Gyula
Morálesz, katona	— — — —	Perényi József
Jozefa, menyasszonya	— — — —	Kulinyi M.
Baldemero, tizedes	— — — —	Sik Rezső

HELYTARAK: Nagypáholy 7 ft. földszinti és első emeleti páholy 6 ft. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsólye 1 ft 50 kr. Kőrszék 1 ft 20 kr., Tamlászkék 1 ft. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártszék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szinlap 10 kr.

Kezdet 7 és fél óraker, vége 10 óraker.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 óraker.

Holnap pénteken, április 11-én

A gésák.

Operette.

REGÉNY-CSARNOK.

A vöröshajuak szövetsége.

Írta: Conan Doyle.

9

— Ez a segéd bizonyosan nagy szerepet játszik Wilson ur meg a vöröshajuak szövetségének titkában. Hát csak azért kérdezősködtél az utról, mert látni akartad?

— Látni akartam, de nem őt!

— Hát mit?

— A nadrágja térdét.

— És mit láttál?

— Azt, a mire számítottam.

— Miért ütöttél az utca kövezetére.

— Kedves barátom, most meggyelnünk kell a dolgokat s nem rójuk fecsegnünk. Ugy vagyunk, mintha kének volnánk az ellenséges táborban. A Saxe-Coburg-square tehát ugy, a hogy ismerjük. Most még a mögöttes levő részeket kell kissé kikémelelnünk.

— Befordultunk a sarkon, s ime egyszerre egészen más kép tárult elénk. Az üzleti élet egyik gőczpontján voltunk. Széles utca, melynek kocsiútján valóságos kettős árban zúgott a forgalom, míg a gyalogjárókon hangyamód hemzsegett a sok rohanó ember.

— Várj csak — szólt Holmes, megállva a sarkon és végig nézett a házak során — szeretném az épületek sorrendjét megjegyezni. Hisz tudod, régi rögeszmém, hogy London minden házát ismerem akarom. Tehát: Mortimer, dohánykereskedő, a kis ujságbolt, a City- és külvárosi bank fiókja, a vegetariánus-vendéglő és Ma Farlane kocsijárára. Ott más háznegyyszög kezdődik. Gyertünk reggelizni. Sokkás zsamlye és egy csésze kávé jól fog esni. Aztán mehetünk — a húrok és hangok világába, ahol minden szelid, gyöngéd és harmonikus, ahol nincsenek vöröshaju áldozatok, a kik rejtélyes dolgaikkal elbolondítják az ember fejét.

Holmes barátom rajongó zenekedvelő volt, maga is kitértően hegedült és szerzeményei nagy

tehetségre vallottak. Tökéletes boldogságban ült egész délután a támlásszékekben és hosszú, keskeny ujjával ütötte a taktust. Senki sem gondolta volna, hogy ez a szeliden mosolygó arc, ezek a sóvárgó, ábrándos szemek képviselik Sherlock Holmes-t, a bűnöknek fáradhatatlan, ravasz, féltelmű és mindig készenlétben lévő nagy nyomozóját. Különös egyéniségében két jellemvonás lépett váltakozva előtérbe. Gyakran gondolkoztam róla, hogy vajjon éleseszének, rendkívüli pontosságának és lelkiismeretességének reakciója-e az a poétikus, álmát hangulatokra való hajlandóság, mely néha erőt vett rajta. Rugékony egyénisége képessé tette, hogy a legszélső ernyedéstől a legnagyobb fokú erélybe csapjon át és jól tudtam, hogy akkor a legnagyobb, mikor napokon át a karosszékében heverve csak zenéi rögtönzéseinek és könyveinek él. Aztán egyszerre kitört belőle vadász-ösztöne és csodálatos következtetései valósággal, mint egy felsőbb hatalom sugallata jelentek. A ki az ő egyéniségét, módózatát és szokásait nem ösmerte, ilyenkor valóságos szent félelemmel nézhetett rá, mint olyan emberre, aki többet tud, többet lát mint halandó társai.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

A Kossuth-mauzoleum.

Budapest, ápr. 9. (Saját tud. táv.) A székesfőváros mai rendkívüli közgyűlése elfogadta a tanács javaslatát, mely a Kossuth-mauzoleum kivételére a jury ítélete szerint első díjat nyert Strobl-Gerster tervet ajánlotta.

Ujabb botrányok a Reichsrathban.

Bécs, április 9. (Saját tud. távir.) A Reichsrath mai ülésén az elnök elrendelte a szavazást arra az indítványra, hogy Budweisban létesítsék-e cseh ipariskola. A nagynémetek óriási lármát csaptak s *Pusztuljon az elnök, Dobjunk ki a kiszolgált kapitányt* kiabáltak. Stein és Hanich vasrudakkal verték a padokat; Iro és Berger felugrottak az elnöki emelvényre. Iro az elnöki csengőt a falhoz vágta, Berger csaknem az elnökre vágott a vasruddal. A keresztény szociálistákat, kik neki rohantak, fenyegette, hogy a ki megérinti, azt agyonüti. Az elnök óriási zaj közt berekesztette az ülést.

A dél-afrikai háború.

Bloemfontein, ápr. 9. Kitchener engedelmével De Wett tábornoknak egyik testvére, a ki azelőtt Oranje főparancsnoka volt, Oranje területén búr csapatot alakított angol szolgálatra. A ki ehhez a csapathoz csatlakozik, a háború befejezése után külön támogatásban részesül a farmra való visszatérés tekintetében. (M. T. I.)

Pusztító cyklon.

Jokohama, ápr. 9. (Saj. tud. táv.) A japán partokon óriási cyklon dühöngött. A partvidék teljesen elpusztult, több ezer ember meghalt. Mintegy negyven hajó a kikötőben elsüllyedt.

A balkáni forrongás.

Konstantinápoly, ápr. 9. A porta és a hadügyminiszterium jelentése szerint Számszi bég tábornok Novibazárban helyreállította a nyugalmat. Az ipeki rendezavarások Novibazárban lőrténtek. A szímirnai konzulnak az a jelentése, hogy

hat redif-zászlóaljat mozgósítottak, helytelen. Csak 980 nizan-ujonczt küldtek ki, a kik a szaloniki harmadik hadtesthez tartoznak. Legközelebb még 500 embert küldenek ki. Rodostóból egy zászlóalj ment a bolgár határőrség megerősítésére. Az egész török birodalomban egyetlen egy redif-zászlóalj sincs még mozgósítva. A harmadik hadtest parancsnokságának előterjesztésére közigazgatási és pénzügyi okokból lemondtak nyolcz ilave-zászlóaljnak a behívásáról, úgy hogy most csak 24 ilave-zászlóalj van mozgósítva, a melyek a tulajdonképpeni Maczedóniában vannak elhelyezve a vasúti vonalak és a bolgár agitáció góczpontjai mentén. A vallonai kereskedők táviratot intéztek a szultánhoz, a melyben elpanaszolják, hogy az albán bandák üzelmek megakadályozzák a kereskedést és veszélyeztetik jövőjüket, a miért is segítséget kérnek.

Konstantinápoly, ápr. 9. Irányadó diplomaták ítélete szerint a maczedóniai helyzet újabban nem rosszabbodott lényegesen. Az újságok közleményei módfelett túlzottak és nagyobbára valótlanok. Sem általános, sem nagyobb részleges fölkeléstől nem kell tartani. (M. T. I.)

Bülow kancellár Bécsben.

Bécs, ápril 9. (Saj. tud. távirata.) Bülow birodalmi kancellár ma Bécsbe érkezett. A király holnap fogadja kihallgatáson a vámtarifa és a hármasszövetség ügyében.

Dementi.

Róma, április 9. A Tribuna újra a legutóbbi határozatában kijelenti, hogy az olasz kormány nem gondol és soha nem is gondolt arra, hogy expedíciót küldjön Tripoliszba. (M. T. I.)

Megtámadt katonák.

Szimla, ápr. 9. Egy csapat, a mely a 27. pendsabi ezrednek 15 emberéből, két benszüllött lovaskatonából és öt bengáli lovaskatonából állott, Toi Khula mellett kelepczébe került, a melyet valószínűleg Berinadban élő gonosztevők állítottak a katonáknak. Nyolcz ember elesett és három megsebesült. (M. T. I.)

Küzdelem az általános választó jogért.

Brüsszel, ápril 9. A Népházban tegnap négyülés volt, a melyen néhány itt időző spanyol republikánus képviselő is megjelent. Van der Velde belga képviselő beszédet mondott, a melyben azt hangoztatta, hogy a megkezdődött a végleges agitáció az általános választójogért és most már az erőszaknak is segítségére kell jönnie az ész érveinek. A gyűlés után mintegy 1500 szocialista összetűzött a rendőrséggel. Két rendőr és egy szocialista megsebesült. A szocialisták azután Albert herceg palotája felé vonultak, de a rendőrség segítséget kapott és megtámadta a tömeget. Három tüntető megsebesült.

A csendőrség segítségével sikerült a rendőrségnek a tömeget szétoszlatnia. Több vidéki városban is voltak tüntetések az általános választójog érdekében s ott is voltak rendezavarások. Geriben a pályaudvaron nagy néptömeg várta a Brüsszeliől visszatérő képviselőket. A katolikus képviselőket rendőrök és csendőrök kísérték lakásukra. A pályaudvar

környékén levő utcákon ismétellen verekedésre került a dolog. Este szocialista gyűlés volt, a mely után nagy csoportok járták be az utcákat. A rendőrség revolverrel állta útját a tömegnek és háromszor felszólították a tüntetőket, hogy oszoljanak szét.

A harmadik felszólításnál Anseele szocialista képviselő a tüntetők és a rendőrség közé állott és kérve kérte pártfeleit, hogy oszoljanak szét, a mit azok meg is tettek. La Louvière-ban a tüntetők fel akarták gyújtani egy klerikális újság szerkesztőségi helyiségeit, de a tüntetőket előtörték. Antwerpenben szintén a vasútnál várták a szocialisták a Brüsszeliől hazatérő képviselőket és a klerikálisokat szitkokkal fogadták. Ott is összetűztek a tüntetők a rendőrséggel, de komolyabb sebesülés nem történt. (M. T. I.)

KOZGAZDASAG.

Nagyváradai hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1902. április hó 8-ik napján tartott vásárban eladott természetmennyek és élelmiszereknek.

Tiszta buza: 17.50—16.80. Kétszeres buza 13.40—12.80. Rozs 13.20—12.60. Arpa 11.60—10.80. Zab 13.80—13.20. Tengeri: 9.80—9.40. Borsó 36.—. Lencse 40.—. Bab 15.—. Köleskása 23.50. Burgonya 6.30. 100 kiló lángliszt 29.—. zsemlyeliszt 28.60. fehérkenyér liszt 27.60. barnakenyér liszt 26.—. széna fuvarral 5.40. szalma 1.30. Szalonna 104.—, 6 kiló zsúp-szalma —20, 150 dkg alom-szalma —12. 1 köbm. bükkfa 6.50, tölgyfa 6.—, cserfa 6.70, 100 kiló marhahus —96, üntött gyertya —84, Lámpaolaj —78. 1 liter óbor 1.—. Ujbor —72. Pálinka —72, Szilva-pálinka 1.80, Szesz 2.—. 1 mm. kősó 21.50, nyers fagyú —48. olvaszt. fagyú 68.—, szappan 48.—, mosott birka gyapjú —.—. magyar gyapjú —.—. Egy hektoliter óbor 66.—, uj bor 38.—, mész 1.30, kemény faszén 3.20, puha faszén 3.—, kendermag 25.—. köles —.—. repce —.—, dió 30.—, mogyoró —.—, aszalt szilva 44.—. Egy kilogramm savanyu káposzta 24, szalona 1.20, sertéshus 1.04, juh-hus 68, veres hagyma 20, fog hagyma 64, bors 2.20, paprika 2.40, barnakenyér 22. Egy liter kőolaj 44, mm. bükköny —.—, 1 mm. luczernamag —.—, 1 mm. lóhere —.—, 1 mm. burgondi —.—.

Forgalmi kimutatás 1902. évi április hó 8-ról. Tiszta buza körülbelül 280 hltr, kétszeres buza 50 hltr, rozs 80 hltr, arpa 40 hkl, zab 75 hltr, tengeri 140 hltr, burgonya 200, hltr. Lábás jószágok: Hízott sertés mintegy 85 drb, félhízott 280, sovány 140, süldő 800, malacz 375, hízott marha 45, jármos ökör 50, fejős tehén 300, borjú 371, bivaly 8, juh és kecske 180, ló 633.

Marhaártáblázat 1902. április hó 8-ról. Egy pár első rendű jármos ökör 620—720, egy pár másodrendű jármos ökör 520—610, egy pár harmadrendű jármos ökör 250—510, 1 drb fejős tehén 110—260, 1 drb vágó ökör 250 kgr. 170—280, 1 drb vágó tehén 150 kgr. 110—180, 1 drb. veres borjú 22—48, 1 drb. fél éves borjú 40—60, 1 drb egy éves borjú 48—78, két éves borjú 72—200, 1 drb hízott sertés 88—92, 1 pár fél éves 32—40, 1 pár egy éves sertés 46—70, 1 pár két éves sertés 76—120, 1 pár igás ló 160—250, 1 pár ökörbőr 40—52, 1 pár tehénbőr 26—36, 1 pár bojubőr 10—22, 1 pár lóbor 10—20.

Belga Jász és Törzs

Éves jelentés

A Tiszántúli érdekeltség

Működés

Budapest, április 9.

Buza 100 hltr	801
Buza ápriliára	893
Tengeri	516
Rozs okt	653
Zab ápr.	686
K. posta.	

Értéktőzede.

Budapest, április 9.

Osztrák hitel	697.—
Magyar hitel	701.—
Államvasút	—
Rimamurányi	509.50
Magyar jelzálog	472.—
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos Árfolyamok

Budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. április 9-án.

Magyar aranyjárdék 4%	119.85
Magyar koronajárdék	97.55
Magyar vasúti kölesön aranyban 4,18%	120.—
Magyar vasúti kölesön ezüstben 2,1%	100.60
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ból	120.—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	97.10
Italmérségi jog megváltási kötvény	100.65
Horvát-szláv földterhermentesítési kötvény	96.50
Magyar nyereséj-sorsjegyek kölesön	201.—
Tiszaháti-nyereséj-sorsjegyek kölesön	162.—
Osztrák járadékpapírban	101.40
Osztrák járadék ezüstben	101.25
Osztrák járadék aranyban	121.—
Osztrák korona járadék	99.25
Osztrák államsorsjegyek	152.50
Osztrák magyar bank részvény	16.—
Magyar hitelbank részvény	687.75
Osztrák hitelintézet részvény	672.—
Párisi viza	95.42
20 frankos arany (Napoleon)	19.05
bernebi banki márkák	117.30
London viza	240.10
20 márkás arany	23.45

A szerkesztését felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Darvassy Károly

czipész,

Nagyvárad, N.-Teleky-utca 422. sz.
(Weisz Károly-féle ház).

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmét felhívni a mai kor minden igényeit kielégítő **női és férfi**

czipész-üzletemre,

hol minden e szakmába vágó munkák a leg-
teljesítményesebben és mindenkor a m. t. közön-
séget teljesen kielégítőleg készíttetnek.

Mindennemű hibás lábakra a legkényel-
mesebb czipők állíttatnak elő.

Megrendelések gyorsan és pontosan esz-
közöltetnek.

Vidéki megrendeléseknél egy pár viselt
kényelmes czipő felküldése elegendő.

100 Tisztelettel

Darvassy Károly,
czipész.

Bárany Dezső

utóda

egyedül speciálista

hegedű és vonókészítő

Saját készítményű hegedűim!

Olasz és német hangversenyhúrok.

Mindennemű hangszerek nagy raktára

Nagyvárad, Fő-utca és Széchenyi-tér sarok

(Rimanóczy-ház.)

Arjegyék kívánatra ingyen és bérmentve.

Vendéglő és szállóhelyátvétel.

Alulírott van szerencsém a n. é. közönség és jó-
akaróm szives tudomására hozni, hogy **Kőfaragó-
utca és Új-sor sarkán** levő

Farkas László-féle vendéglőt

1902 április hó 1-én átvettem és azt a
vendégszobákkal együtt a mai kor igényeinek
megfelelőleg ujonnan átalakítottam.

Midőn ezt tudomásul bátor vagyok hozni, el
nem mulaszthatom, hogy a Wöber szálloda éttermé-
nek 7 éven át voltam bérlője s e hosszú idő alatt
bő alkalmam volt a n. é. közönség irántam tanusított
szives jóindulatát és pártfogását tapasztalni, melyért
ez uton is forró köszönetet mondok; de e pártfogást
annak tudhatom be, hogy mélyen t. vendégeimnek
jó és izletes ételek, kitűnő italok és pontos kiszolgálás
mellett a legmesszebb menő igényeit is képes voltam
kielégíteni.

Itt egyidejűleg kiemelem, hogy a mennyiben a
multban fő törekvésem volt t. vendégeim nagyra-
becsült pártfogását kiérdemelni, ugy a jövőben is
minden igyekezetem oda fog irányulni, hogy jó és
magyaros konyhám, frissen csapolt sör és csak közvetlen
termelőktől vett kitűnő és különböző fajú boraim,
mérsékelt árak és pontos kiszolgálás mellett a további
pártfogást kiérdemeljem.

**Naponta friss és izletes villás-reg-
geli, ebéd és vacsora** jutányos árban kapható,
ugyszintén **abonnensek** is elfogadtnak mérsé-
kelt árak mellett, továbbá **társas-ebédek és vacsorák**
étlap szerint vagy megállapított ár mellett.

Szórakozásul egy fedett kitűnő **teke-pálya** áll a
n. é. közönség rendelkezésére.

A további szives pártfogást a jövőben is kérve,
vagyok

teljes tisztelettel

Keckeméty István,
vendéglős.

STROHMAYER PÁL

vászon, menyasszonyi kelengyék, férfi és női fehérneműk és szőnyeg-üzlete.
Nagyvárad, Szent László-tér, kishídfő.

A legjobb minőségű **valódi rumburgi**, ugyszintén **valódi Creas, irhoni**,
hollandi és fehérített tiszta vásznak egyedüli állandó nagy raktára.

Valódi SCHROLL-féle CHIFFONOK és mindennemű pamutvásznak legnagyobb
választékban.

Menyasszonyi kelengyék és ujszüllött fehérneműk
legmegbízhatóbb beszerzési helye.

Férfi és női fehérneműk vállalata mértékszabványi elkészítésre teljes felelősség
mellett.

Házi készítésű Paplan és Matraczok!

Szőnyegek, szövet- és csipkefüggönyök, ugyszintén butorszövetek, ágy- és asz-
tal-terítők és egyéb lakásberendezési cikkek legolcsóbb beszerzési forrása!

Szilid szabott árak. Pontos kiszolgálás!

Női ruha szövetekből
dus választék.

Szenzációs ujtítás!

Vászon és fehérneműek-
ből nagy raktár.

Ingyen! életnagyságu fénykép! Ingyen!

Minden vevőnek, a ki 10 frt értékűt vásárol, bármely átadott fénykép után egy **életnagyságu** 60 cm. magas művé-
szieszen kiállított hű fényképet készít **teljesen ingyen** még akkor is, ha a bevásárlás apróbb részletekben történt.

Csupán díszes keretért (passe partou) önköltségemet 1 frt 50 krt számítok fel. Ezen életnagyságu **ingyen fényképet**
magát sem képes a világ egy műtárgyete sem 10 frton alul elkészíteni.

Minden vevőnek, még a legkisebb bevásárlásnál is pénztáram egy fénykép bonnt szolgáltat ki, melyen a bevásárlási ösz-
szeg nyugtázza lesz. A midőn ezen részletekben vásárolt összeg 10 forintot tesz ki: vagy 10 forint értékű egyszerre vásárol, az
ingyen fényképre jogosan igényt tarthat.

Tehát önként érthető, hogy minden további 10 frt értékű vásárlás egy-egy ingyen fényképre jogosít.

Életnagyságu fényképek kivitele üzletünkben láthatók.

Amerikai áruház, Nagyvárad, Fő-utca (Olaszi), Bazar (színház) épület.

Női Blousokból dus
választék

Telefon 372. szám.

Női ruhákat és Blousokat
mérték után is készítünk

Flegman Armin divatterme, N.-Várad, Bémer-tér.

Állandó raktár

legjobb gyártmányu pamut és czérnavásznakban.

1 vég finom vászon	— —	8.50
1 vég kitűnő Chiffon	— —	5.80
1 6 személyes teríték	— —	1.80
1 vég prima Canavász	— —	5.80

Női fehéreműek

leggyyszerűbbtől a legdiszesebbig

1 kitűnő női ing	— —	98 kr.
1 szép női nadrág	— —	75 kr.
1 fehér diszes szoknya	— —	2.20 kr.

Menyasszonyi kelengye

minden kivételben

500 forinttól 3000 forintig.

Paplanok és függönyök minden árban és minőségben, ugyszintén mérték után 24 óra alatt.

Férfi fehéreműek

mérték után.

1 kész nagyon jó ing	— —	1.30
1 kész legjobb ing	— —	2.10
Batist, Zephir és Tourista ingek legolcsóbban.		

Legnagyobb raktár

kész női és leányfelöltőkben.

1 Kabát	— — — — —	4.40 kr.
1 Gallér	— — — — —	1.75 kr.
1 Paletot	— — — — —	10.— fit.

Óriási választék

SELYEM BLOUSOKBAN

1 Selyem Blouse	— — —	6.65
-----------------	-------	------

Gyári raktár

N A P E R N Y Ő K B E N .

1 selyem napernyő	— — —	1.65
-------------------	-------	------

Legujabb csipkegallérok.

1 Csipkegallér	— — — — —	98 kr.
----------------	-----------	--------

Különlegességek ruhadiszekben

mindennemű csipkék, selyemszallagok, bársonyszallagok, gombok, gyöngy és paszománydiszek, zsinórdiszek, szabókellékek legjobb minőségben és szolid olcsó árban.

Ruhaszövetek,

Tenniskelmék, fekete és krém szövetekben, francia mosószövetek és Batistokban kizárólagosan csak a legjobb minőségűek és kimondott ujdonságok.

Finom angol szövet

1 ruha 6.50

Közönségesebb szövet

1 ruha 2.25

Fekete ruhakelmék

kezesség mellett.

1 ruhára — — — 4 ft.

Fekete selymek

óriási választékban.

1 ruha — — — 10.50

Blous selymek

gyöngyörű mintázattal.

1 blousra — — — 1.95

Szines ruhaselymek

Pongé, Chincis, Lyberti és más minőségekben folytonos ujdonságok.

1 ruhára — — — 15 ft.

Hirdetmény.

A'olított pénzintézetek értesítik t. üzletfeleiket, hogy

folyó hó 11-én pénteken

az országos ünnep miatt pénztáraikat zárva tartják.

Nagyvárad, 1902. április hó 9.

Nagyvárad takarékpénztár, Biharmegyei kereskedelmi- ipar- és termény-hitelbank,

Biharmegyei takarékpénztár, Gazdasági és iparbank, Polgári takarékpénztár, Leszámitoló és jelzálogbank.

446—1902. számhoz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a Nagyvárad városi kir. járásbírósnak 1902. évi V. IV. 67. számú végzésével Dr. Sonnenfeld Zsigmond ügyvéd által képviselt Benedek Dávid felperes részére özv. Neumann Hermánné alperes ellen 180 kor. követelés és jár. erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 714 kor. 12 fill. becsült ingóságokra a nagyvárad-városi kir. járásbírósnak fenti számú végzése folytán az árverés elrendeltetik, annak a felülfoglaltatott követelése erejéig is, amelynyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Nagyváradon Szacsavay-utca 46. számú házban leendő megtartására határidőül 1902. évi április hó 10. napjának délelőtti 10 órája tűz-tik ki, mikor a bíróság lefoglalt

butorok, üzleti áruk és áru-állványok s egyéb ingóságok a leglőbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amelynyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott kiküldöttnél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számittatik.

Kelt Nagyváradon, 1902. évi márczius hó 26. napján.

Csathó Jenő.

kir. bir. végrehajtó.

TELEPHON.

HERCZEGH GYULA

TELEPHON.

rövidáru és férfi-divat üzlete

 Nagyvárad, Szent László-tér 1. sz.

Van szerencsém a n. érdemű közönség tudomására juttatni, miszerint a Kunz József és Társa urak üzletének egy részét:

a rövidáru és férfi divat-osztályt

átvettem s azt a legujabb, legjobb és legszebb árukkal ujonnan berendeztem és saját bejegyzett cégem alatt tovább vezetem. Nagy választéku áruim közül a következőket emelem ki. csipkék, szalagok, himzések, pamutok, bélésárúk és szabókellékek és egyéb rövidáru cikkek. Nagy választék: nyakkendőkben, továbbá legyezők, illatszerek a legjobb minőségű és divatos férfi ingek, gallérok és kézelők, kézelő-gombok, nyakkendő-tűk és különféle férfi divatcikkek és női diszkellékek. Főtörökvésem leendő előzékeny, pontos kiszolgálás,

— j u t á n y o s s a b o t t á r a k —

és jó áruk által a n. é. közönség szives pártfogását kiérdemelni.

Kiváló tisztelettel

HERCZEGH GYULA.